

SANTAUKA

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

Metai II. (Vol. II) No. 20.

Cleveland, O., Penktadienis, Gegužės (May) 19d., 1916 m.

Kaina 3c

KARĖ

Pereitą savaitę Europos karė užviešpatavo tyla. Gal tai tyla prieš didelę audrą. Nė viename fronte žymesnio susirėmimo nebuvo.

Tiesa, buvo keletas antpuolių prie Verduno, bet jie sulyginami, taip maži, jog jie jokios permainos nepadarė. Jeigu ne dydis duėlius, kuris tęsėsi daugiau jau negu du ištisu mėnesiu, tai šiuos antpuolius galėtume pavadinti dideliais.

Žiauriausi mušiai įvyko ant abiejų pusių Meuse, bet didžiausias susirėmimas buvo pakraščiuose Kalno 304. Vokiečiai atkartotinai, su užsispyrimu, ir vartojo naujai priruoštą artileriją bandė užgrobti šią strategikos vietą, bet jų visi besistengimai nuėjo niekais. Tiesa, jie buvo nžėmę keletą sklypų, bet francuzai ir tuos atėmė. Taip kad pabaigoj abiejų pusių armijų ant Kalno 304 praktiškai pasiliko tokios-pat, ką buvo septynias diėdas atgal.

Vokiečių ataka ant Numirusio Žmogaus Kalno neuzbaigta. Kol-kas vokiečiai kreipė daugiaus atydos ant kito kalno. Bet ant numirusio Žmogaus kalno taipgi buvo mušiai, tik be jokio katrai-nors pusėj laimikio.

I rytus nuo Meuse vokiečiai turėjo vienos dienos ataką apielinkėje Vaux, bet pirmyn pažengti aejstengė. Visur kitur vakarų fronte nieko žymesnio neatsitiko.

Rytiniame teatre buvo mušiai, Dvinsko apielinkėse, bet kaip vokiečiai, taip ir rusai didelių spēkų nepadėjo. Kaip kad ir vakarų fronte, abi pusi ilsisi ir laukia kokio-tai naujo išsivystymo.

Austro-italų fronte, kaip paprastai, taip ir pereitą savaitę buvo bevaisė kova. Bėgyje savaitės laiko austrai bandė padaryti užpuolimą, bet staiga tapo priešo apmąšinti. Kaslink italų, jie taipgi, matyt, laukia kur nors kokio-tai naujo išsivystymo. Yra žinoma tas, kad jie nemano nieko daryti patįs. Galimas daiktas, jog jie su kitais talkininkais susidėję laukia tik progos kirsti, o kirsti smarkiai.

Francuzų kariuomenė šiaurinėj Graikioj padarė mažą pirmynžangą, bet ar jie dabar randasi už Serbijos rubežių ar už Bulgarijos, tai nežinia. Talkininkai nepaduoda jokių žinių apie šitą teatrą, o teutonai ir bulgarai taipgi tyli. Galima manyti, jog francuzai Graikioj rengiasi kirsti sykiu su savo broliais Francijoj.

Nuolatiniai turkų pranešimai apie pasisekimus

ant rusų gali būti teisingais, kadangi Petrogradas tyli. Bet nė vienas tų pranešimų neažtikrina svarbių užėmimų. Rusai buvo vienur kitur atstumami, ypatingai prie Muš, bet nebuvo atstumti atgal, kaip jie nepadarė savo jokių pozicijų.

Rusų kolumna, kuri stumiasi pietuosna per Persiją matomai žymaus nieko neuveikė. Jau jie beveik visai netoli Bagdado. Rusai tikisi laimėti ant turkų tenai, kur pralaimėjo anglai. Reikia vienok atminti, kad rusų pietinė kolumna yra tiktai maža dalis didžiosios Kunigaikščio Nikolo armijos. Jeigu pasiseks paimti Bagdada, tai ji padarys daugiau gėro, negu dabar rusai mano.

VISOKIOS ŽINIOS.

VAGIS PRIMUŠĖ MERGINĄ.

TOLEDO, O.—Vagis įsiveržė į namą ir primušė p. lę Rožę Kraiselevič kol tik ji buvo visai be žado. Jos tėvas, pažadintas to triukšmo vijosi, bet nepavijo.

RADO KUNĄ UPĖJE.

CHICAGO, ILL.—Desplanes upėje rado lavoną, kuris išrodokunu turtingo žmogaus, Kuomet išimta ant kranto, patirta, jog kune yra dvi šautuvo kulku žaizdi žemiaus širdies. Gerklė perpjauta, nosis sudaužyta, o veidas suraižytas su peiliu Liemuo subadytas durtuvu. Visas kunas buvo sudaužytas. Burnoj įkimštas grumulas juodo šilko.

NUSKENDO 96 LAIVAI.

BERLYNAS — Oficialis pranešimas sako, kad balandžio mėnesyje vokiečiai ir austrai su narunais ar minomis nuskandino 96 laivus su 225,000 tonų važmos.

BERLYNE ŠAUDO ALKANUS.

LONDONAS — Socialistų organas aprašo žmonių maistus kaslink mantos. Tulas keleivis atnešė žinią, i Loyd Naujienas, iš Berlyno. Jisai sako, kad vokiečių laikraščių redaktoriai yra labai baudžiami už pagarsinimą maisto riaušių, o Vorwaert socialistų organas pasidrasinęs ir idėjo štai ką:

"Susirėmimai tarp alkanų ir policijos ėmė vietą pačiame miesto viduryje. "Kaizerio šeimyna aiškiai girdėjo triukšmą ir šaudymą. Visą dieną buvo civilė karė.

"Darbininkų distrikte burys žmonių bandė užpulti keletą valgių krautuvų, bet policija neprileido ir kilo kova. Riaušininkai tapo atstumti atgal, bet jie vėl už-

puolė. Jie metė akmenis ant policistų, kurie išitraukė revolverius. Nekurie policistai šovė augšty, o kiti taikė į žmones, nes apie tuziną ypatų likosi sužeisti ir nuvežti į ligonbučius."

Anot keleivio pasakojimų negalėjimas gauti maisto privarė šimtus berlyniečių prie revoliucijos. Jie prašė maisto, protestavo o pasikui priėjo prie to, kad turėjo kelti riaušes.

UŽMUŠĖ 14 CIVILIŲ.

PARYŽIUS— Iš Salonikų Havos žinios sako, jog ataka iš oro ant Majada, netoli graiko-serbų fronto keturilika civilių likosi užmušta. Taip-gi daug tapo sužeistais.

AMERIKONAI RUSIJŲ.

Clevelandiečiai turėjo progą pasiklausyti penkių Y. M. C. A. (Jaunų Vyrų Krikščionių Sanjunga) ir jų generolo prakalbų, kurios atsibuvo geg. 14 d. Grays armory svetainėj, kuri buvo pilna žmonių. Tai 39 tarptautiškoji Šiaurinės Amerikos Y. M. C. A. konvencija-3,000 delegatų ir daugybė clevelandiečių klausėsi žinių iš Kinijos, Japonijos, Indijos, Rusijos ir Pietinės Amerikos per lupas tų šešių misijonierių.

Žimiausias žinias parnešė Gaylor'd'as, kuris prašė pagalbos misijoms tarp 180,000,000 žmonių. Gaylor'd'as sakė, jog Rusijos gyventojų taip daug ir jos turtas toks didelis, jog didžiausia karė, nors ir ilgiausiai tęstusi tai Rusijai būtų tiktai mažas nuotikis.

"Aš turiu pinigiską ir moralę paramą nuo imperatoriaus ir visos karališkos šeimynos, paramą nuo rytinės bažnyčios ir aplaikiau igaliojimą, kuris daleidžia ir pletotis Y. M. C. A. po visą imperiją," sakė Gaylor'das.

"Kunigaikštis Aleksandra sakė, jog vadovais jaunų vyrų Rusioj yra Amerikos jaunumenė. Reiksmė mūsų darbo gali būti suprantama iš to, jog aš pasakysiu jums, kad caras davė man leidimą pasirinkti Rusijos bažnyčių kunigus mokytį rusų visuomenę."

206,000 KAREIVIŲ SANTAIKAI.

WASHINGTON— Senatas nusprendė laikyti 260,000 armiją laike santaikos, o kurią būtų galima padidinti iki 254,000 iškilus karei.

DIDELĖ PARODA.

NEWYORK— Didžiausia pasaulio civilė paroda šnekejo už prisiruošimą. Apie 175,000 žmonių maršavo Penktą gatvę. Jokia paroda Amerikos istorijai neturėjo tiek entuziazmo ir nesiekė tokio

didelio skaitliaus dalyvauotojų, kaip ši-

PIETINĖ AMERIKA UŽ SUV. VALST.

WASHINGTON—Augščiausiai šios šalies valdžiai yra duoti užtikrinimai, kad jeigu Suv. Val. įsikštų i Mexikos reikalus, turės draugišką paramą nuo visų lotyniškų Amerikos šalių, kurie pripažino Carranza kart su Wilsonu. Oficialės žimos parėjo iš tų šalių, kad jie yra persitikrinę, jog jeigu Suv. Vals. neįsikis i Mexiką, tai ten taikos nebus.

MIRĖ PRIMA DONNA.

NEW HARTFORD, CONN.—C.L. Kellogg, buvusi prima donna Amerikos operose pirm apsiavedimo su Karl Strakoš 1872 m., mirė savo namuose, Elpstone, po vienu metų ligos.

BERLYNAS TURI PRAŠYTI TAIKOS.

NANCY—Francijos Prezidentas Poincare pratarė kelis žodžius ant vokiečių deklaracijos, Vokietijos atsakymo notos, kurioj buvo kalbama ir apie taiką.

"Francija nenori, kad Vokietija jai siųlytų taiką, bet kad ji jos prašytų," sakė prezidentas.

* Paskui jisai paaiškino, kokios Francija taikos reikalauja.

Prancija ne eikvos savo sunų pavojuose naujų užpuolimų. Centralės imperijos, aplankytos sanžinės griaužimo užtai, kad jie pradėjo karė ir išgąsdinti pasipiktinimo ir neapykantos, kurią jie pasėjo žmonioj, tiki, jog tik talkininkai yra kalti už prailginimą karės.

"Tiesioginiai ir netiesioginiai mūsų priešai uepasulė mums taikos. Bet mes nenorime, kad jie mums ją siųlytų; mes norime, kad jie jos nuo mūsų prašytų. Mes nenorime atsiduoti sanlygoms; mes norime taikos, kuri paliktų Vokietijai teisę pradėjimo vėl išnaujo karė ir amžino naikinimo Europos. Mes nenorime taikos kuri būtų teisinga, gvarantuota lygsvarume ir pastovume.

"Kol taika mums nebus užtikrinta; kol mūsų priešai neprispazins, jog jie yra galutinai sutriuškinti, mes neiausime kovoję."

DEGTINĖ AUGA.

WASHINGTON—Nežiurint ant to, kad gėrimų uždraudimo teisės tapo priimtos septyniose valstijose nuo liepos 1, 1915, apie 7,500,000 daugiaus degtinės buvo suvartota Suv. Val. šiais metais, negu kuomet-nors pirma.

Per tą patį laiką vartojimas alaus sumažėjo ant 45,

000,000 galionų.

Vartojimas tabako žymiai padidėjo. Šių metų taksos ant tabako priaugo ant \$5,000,000.

8 MIRĖ, 12 SUŽEISTŲ.

GIBBSTOWN, N.J. — Eksplozija, kuri ištiko Repauno įstaigoj, Du Pont Parako dirbtuvėj, 8 užmušė, 12 sužeidė. Užmuštųjų tarpe randasi ir superintendentas su savo pagelbininku.

SUDEGINO JUODUKĘ.

WACO, TEX.—Čia 18 m. juodukė Juzė Washington tapo sudeginta prie stulpo akveizdoje 15,000 žmonių už užmušimą p. Lucijos Fryar. Sudegintą kuną vidurmiestyje paskui valkiojo po gatves.

DIDELĖ NELAIMĖ AKRO-NE.

AKRON, O.—Namas, kurio pamatas buvo susilpnintas bekasant pamatą kitam šale statančiam namui, sugriuvo ir užmušė mažiausiai devynis žmones ir sužeidė daugiaus negu dvidešimt. Tai buvo pačiame miesto viduryje. Apie šeštą valandą vakare, geg. 15 d., kaip paprastai Crystal restauracijoje apie 40 žmonių valgė vakarienę. Tik staiga iš niekur nieko pradėjo griuti murai. Nekurie išbėgiojo, o kiti liko aukomis tos baisios katastrofos.

6 SUDEGĖ.

WARREN—Šeši Erie gelžkelio darbininkai sudegė nuo perkunijos uždegto karo. Ta nelaimė užklupo juos lovose, todėl išbėgimui nebuvo jijos progos.

1,000 GAVO PAKELTI ALGAS.

YOUNGSTOWN, O. — Girard Iron kompanija pakėlė algą 1,000 darbininkų. Pusė jų yra lėberiai ir gaun 25 c. vieton 22 c. i valandą. Kiti-gi yra pudleriai ir finišieriai kuriems pakėlė nuo \$7.40 iki \$7.42 ant tono.

ATSIDARĖ DIRBTUVĖS.

YOUNGSTOWN, O. — Republic Ruber kompanijos įstaiga, kuri buvo uždaryta bal. 29 d. atsidarė ir 1,250 darbininkų sugrįžo prie darbo. General Fireproofing kompanijos šapa, kuri buvo uždaryta per mašinistų streiką, taipgi atsidarė.

MOTINA NUSIŽUDĖ.

TOLEDO, O.—Poni Rose Garvey, 36, motina trijų mažų kudykių, mirė po ėmimo nuodų ir šovimo sau i galvą. Ji buvo nesveika ir nuliudusi.

6 UŽMUŠĖ.

EL PASO, TEX.—Troko vežėjas Marathon mieste pasakojo, jog amerikona norė-

dami paliuosuoti tris Texas žmones, kurie buvo pavojuje nuo Mexikos banditų Glenn Spring mieste, užmušė šešis mexikonus, o 75 paėmė nelašvėn.

WILSONAS ATSAKO POPIEŽIUI.

WASHINGTON—Prezidentas Wilsonas atsakė ant Popiežiaus Benedikto laiško, kuriame buvo rašoma apie taiką.

Atsakymas įduotas Mgr. Bonzanui, papiežiaus delegatui, kuris dvi savaiti atgal davė prezidentui laišką nuo Popiežiaus.

Prezidento atsakyme jungiamasi Popiežium Benediktui tikroji viltis ir troškime, kad Suv. Val. užsiliktų neutralės, ir kad jos pasitarnautų priskubinime taikos, kaip greitai pasitaikys proga.

Apie laiško turinį prezidentas Wilsonas niekam nepasakojo, išimant sekretorių Lansing.

NUSKENDO LAIVAS.

WASHINGTON—Tris amerikona buvo ant Canados garlaivio Eretrijos, kuris pagal pranešimą iš La Rochelle, Francija, nuskendo per miną.

13 TAUTŲ VAKARŲ FRONTE.

PARYŽIUS—Rusai ateidami i Franciją atsivedė daug visokių tautų kareivių. Dabar vakariniame fronte yra trylikos tautų kareiviai. Jie yra: anglai, airiai, skotai, velšmanai francuzai, belgai, rusai, hindai, kanadiečiai, austrai, naujajalandiečiai, algeriečiai ir vokiečiai.

COPENHAGEN—Švedijos pakrančiuose užėjo vokiečių torpėdinis laivas ant jų pačių padėtų minų ir nuskendo. Vienas darbininkas žuvo.

DUBLIN—Premier Asquith persitikrino, kad Airioj valdžia turi būti valdoma kitokiu budu. Bet kol-kas dar to naujojo budo valdymosi neapskelbė.

AMSTERDAM—Netoli jurių įlankos Trieste austrai smarkiai grumiasi su italais. Tyroliuose, i pietus nuo Frent, didelės pėstininkų atakos privertė italus apleisti nekurias savo pozicijas, austrai užimdami 141 oficerių ir 6,200 žmonių, 13 kanuolių ir 17 kanuolių mašinų.

MARATHON, TEX.—Keturi šimtai villistų vedami M. Hernandez apsisotojo prie ežero Jaco. Pranešama, jog Maj užmušė šešis banditus ir apie 60 paėmė nelašvėn.

Mūsų redaktoriams

(Užbaiga.)

kiltininke linksnyje turėtų būti: „pušių,“ „durių,“ bet tokią tarmę vartoja taip mažas nušimtis, kad beveik visi yra priėmę rašyti: „pušių,“ „durių.“

Tai tik kaslink grynai lietuviškų žodžių. Dabar eikime prie žodžių imtų iš kitų tautų. Ypač iškilus Europos kare tankiai prisine pavartoti tokius žodžius, kaip „ofensive,“ „defensive.“ Ar nebūtų geriau, kad ir čia prisilaikytume savosios tarmės vienodumo ir vietos „ofensiva“ rašytumėme „ofensyva.“ Jeigu vokiečiai arba rusai ir kitos tautos turi teisę ištempti mūsų žodžius ant savo kurpalio, tai kodėl negalima naudotis tąja teise ir mums? Pavyzdin „Paryžius,“ „Berlynas“ girdisi „y,“ tai kam rašyti „i?“

Šiais keliais patėmyjimai anšiptol neturiu omenyje minties, kad mano paduotų taisyklių laikytusi visa mūsų pažangioji laikraštija, nes tai būtų perdidelis carizmas, bet labai geisčiau girdėti nuomones, kuriuos šie mano keli žodžiai nors-kiek pakuteno; labai malonu būtų girdėti mintis kuries suvestų mūsų laikraščių redaktorių ir jų sandarbininkų rašliavos taisykles į vieną centrą, kuris būtų šaltiniu ir autoritetu vienodumui mūsų besitobulinančios rašliavos.

V. Kareivis.

Žvakė perskiria.

Burmoj, kuomet dvi apsisėdusi ypati viens kitam įkyri, tai jie išriša tą klausimą persiskyrimo sekančiu būdu: Uždega abudu po žvakę ir užsidarę kambaryje sėdi ir laukia, kol sudegs žvakės.

Tas, kurio žvakė sudega greičiau, atsikelia ir apleidžia namą ant visados, pasiimdamas daugiau nieko kaip tik drabužius, kuriuos jis arba ji turi ant savęs tuomi laiku; viskas kitas tampa turtu to, kuris pasilieka.

Keletas muzikų.

Franz Abt, vokiečių kompozitorius gimė Eflenburgėje, Saksonijoje, gruodžio 22, 1819. Savo ankstybąjį laiką praleido moksle teologijos, bet vėliau pasišventė muzikai ir tapo direktoriumi Zuriče. Po vienuolikos metų jį aprinko antru muzikos direktoriumi Brunsvicko teatre, o 1855 m. Didysai Kunigaikštis davė jam vietą pirmojo direktoriaus. Jis rašė muziką orkestrui, pianui ir balsui, labiausiai pragarsojo dviem balsams ir keturiems balsams dainų kompozicijomis. 1872 m. jisai aplankė Suv. Vals. Mirė kovo 31, 1885 m. Wiesbadene.

Anguera: Ispanijos kompozitorius, kuris parašė keletą populiariškų pianui ir gitarai šmotelių. Apie jo gyvenimą ir gimimo vietą labai mažai žinoma. Jisai labiausiai pragarsojo vienu piano šmoteliu ir kaipo gitaros soloistu.

N. Arcibašev: Rusų kompozitorius, kuris pasku-

tiniuose metuose atsižymėjo su savo piano muzika. Jisai yra vienas rusų kompozitorių, kuris kelia Rusijos muziką į aikštę Mazurkos yra jo geriausieji žinomi šmoteliai.

Juozapas Ašer, mažų šmotelių kompozitorius ir pianistas, gimė Londone, 1831. Jį mokino Moscheles Leipsico Konservatorijoje. Į jo kompozicijas, kurių yra apie šimtas salonų šmotelių, įeina: galopai, mazurkos, nokturnos, etudos ir perrašymai. Jie yra vidutinio sunkumo ir turi savyje dailumą ir apdirbimą. Jis mirė Londone, 1869 m.

Socialistų kalbėtojai.

Daytono socialistai per „Laisvę“ atsišaukia į gerbiančius laisvę siųsti money orderius, kad vesti bylą, kuri yra užvesta tarp socialistų kalbėtojų V. Ambrozaičio iš Detroit, Mich. ir vietinių katalikų.

Tokie atsitikimai ir panašūs atsitikimai su Mockum ir kitais blevyzgais parodo, kokią šviesą ir lygį skelbia mūsų socialistai. Jie naudojami bjauriausių pasakų ir išsireiškimų sukeltą klausytojų širdyse pasibaurėjimą ir neapykantą tokio kalbėtojo, o rezultatas žinomas: moteris ar vyrai matydami tokius burnojimus ir dergimus to, kas jam yra šventa neužsikentę leidžia kiti tik turėti kalbėtoją, kad tik greičiau tokį tamsybės vergą nugarbinti nuo pagrindų, po ko seka areštavimai ir bylos.

Geriausias budas išvengimui tokių negeistinių vaidų ir geriausias ginklas apgalėjimui tų tamsybės apasaltų vedamos kovos tai neiti ant jų prakalbų ir neskaityti socialistiškų knygų nė laikraščių. Kol mes to neįstengsime padaryti, tai panašios rūšies kovos terš mūsų gyvenimą.

Bendri ruožai dabartinio Lietuvos stovio.

Valdiškas vokiečių laikraštis „Tilsiter Zeitung,“ paskutiniuose savo numeriuose gan plačiai aprašo dabartinį Lietuvos padėjimą.

Lietuvoje valdo tik kariškoji valdžia. Daugumas Lietuvos gyventojų ar tai iš prievartos ar savo noro apleidžia savo šalį. Vargas Lietuvoje delei stokos apšviestų žmonių. Del tos priežasties sunku užkariautojams ir sutvarkyti naujai užimtą kraštą. Bet lietuviai geri žmonės, rašo minėtasis vokiečių laikraštis, ir reikia tikėtis, kad ilgainiui viskas klostis kuogeriausiai. Vienatiniais tarpininkais tarp liaudės ir valdžios tai kunigai, apie kuriuos laikraštis labai prielankiai atsiliepia. Padalinimas šalies paliktas tas pats. Tos pačios gubernijos, tie patys apskriviai. Vokiečiai ypač uoliai pradėjo rupintis sutvėrimu Lietuvos ukių. Reikalingiausias ukės mašinos gabenamos iš Vokietijos. Valstiečiams sunku išsizadėti trilaukio ukininkavimo būdo. Užsėt laukams grūdų užtenka. Užteks jų ir maistui iki naujo derliaus, sako tas vokiečių laikraštis.

Didžiuli Lietuvos miškai padalyti 7 apskriviais (inspekcijoms), kuriuos prižiūri vokiečių girininkai. Mažiausiai domos atkreipta į pramoniją, kuri yra liudname stovyje. Smulkutės žydų krautuvėlės vos-vos gyvuoja. Didžiųjų krautuvių savininkai išbėgiojo į Rusiją.

Bažnytinuose santykiuose beveik niekas nepersimainė. Apart trijų drausulių, visi popai išbėgo. Lietuvių kunigų pasiliko daug. Jie yra beveik vieninteliai inteligentais dabar Lietuvoje. Blogiausias dalykas tai su mokyklomis. Beveik visi valdiškųjų mokyklų mokytojai išbėgiojo. Lietuvių vaikus mokia kunigai, ar šiaip jau mylėtojai to amato, ar lietuviai mokintojai pagabenti iš Prusų. Mokyklose mokinama lietuviškai, vokiečių kalba priverstina. Labai mažai tėra gydytojų. Statoma miesteliuose ligoninės. Draugijų, įvairių bendrovių gyvavimas dar nepaaiškėjo. Lietuviai yra mandagūs, elgiasi priderančiai. Su jais lengviau gyventi negu su lenkais.

Tuomi ir užbaigia savo straipsnį „Tilsiter Zeitung.“ („Draugas.“)

Visokios Žinios.

SLAVAI JIEŠKO TAIKOS UŽPUOLIME.

LONDONAS— Rusija mano, jog galas karės netoli. Užtat jinai skubina kietai paspausti ofensyvą Turkijoje, kad atsiėmus žemės į vieta to, ką pralošė austrams ir vokiečiams. Dabar, kuomet turkai ištraukė iš britanų fronto netoli nuo Kut-El-Amaros 20,000 vyrų, rusai sujudo žengti pirmyn Persijoje.

DU UŽSIMUŠĖ.

POURTSMOUTH. O.— Du žmonės užsimušė ir keturi susižeidė, kuomet septynių pasažierių automobilius apvirtė netoli Scioloilles. Negyvuju kunas rado 100 pėdų nuo automobiliaus.

RUSAI PAĖMĖ 37,000 TURKŲ.

LONDONAS— Bėgyje paskutinių trijų savaitių Didysis Kunigaikštis Nikolas paėmė 37,000 turkų kareivių Mažajoj Azijoje. Rusai taipogi paėmė daug amunicijų, kurios buvo atsiųstos iš Vokietijos. Dabar turkai centralizuoja savo jėgas mieste Mosul, kurį rusai neužilgo mano užpulti.

Rusų armija visur randa turkų žiarumą. Ottomano kareiviai skerdžia krikščionis.

Kaimai, kuriuos turkai apleidžia esti uždegami. Rusų kareiviai maitina tukstančius pabėgėlius, dalindamėsi su savo porcijomis ir duoda mi jus badaujančioms ir kudykiams.

LONDONAS— Sir Roger Casement ir Daniel J. Bailey tapo atidėti ant išdavystės teismo. Dienos ir korto, kuriame atsibus teismas dar nepaskelbė.

Laike kvotimo žmonių buvo didžiausia minia vidui ir ant lauko. Casement'ą kaip atvedė iš Bokšto (Tower), buvo labai suvargęs.

Amerikos lietuvių daina.

Pamylėjom šitą šalį
Su jos upėmis ir miškais,
Nes čia laisvą žemę radom
Su derlingais jos miškais.
Bet vistiek nėra taip miela
Mums Amerikos šalis:
Čia paukšteliai taip negieda:
Lietuvon traukia širdis.

Didi miestai, šaunūs žmonės,
Laimėj maudosi visi;
Jis Augščiausiojo malonės
Plati žemė ir naši.

Bet ne lietuviui tas turtas,
Dėl jo laimės čia nėra:
Jį kankina baisus skurdas
Ir sunki vargų našta.

Čia bažnyčių daug visokių
Dėl turtinų ir biednų,
Katalikų ir kitokių,
Bet ne dėl mūsų lietuvių:

Lietuviams Dievo nereikia,
Į bažnyčią ein mažai;
Jie tikybą, dorą peikia,
Alų žusta pinigai.

Dieve, išliuosuok Lietuvą,
O mes grįšime tenai,
Kur bėg Nemuns ir Dauguva,
Kur mūsų prabočių kapai.

Ten mūsų broliai ir seselės;
Tenai skamba mūsų daina;
Ten gimtinis mūsų kampelis,
Ten Tėvynė-Lietuva!

Ar dar ilgai mes čia busim?
Ne, broliukai, sesers, ne!
Į Tėvynę, nors ir žusim,
Norim mirt savo krašte!

Ten upeliai kitaip bėga,
Ten meilesnė yr gamta—
Ją Augščiausias kitaip rėdo;
Ten mūsų Žemė-Lietuva!

Jo pirmoji išpažintis.

Sulietuvino Z. Bagdžiuniutė.
(Tąsa.)

dvasios spėkas. Ir kad ne šviesa Tavo lange butumėm numirę tarė vėl.

„Jauna moteris atsiklaupus pabučiavo jį ir tik tuomet leidosi privesti prie patalo. Kolei jį apžiūrėjau ir kol jisai atsipeikėjo, jau jį seniai miegojo kietu miegu.“

„Tuomet jis priėjo prie jos atsiklaupęs prie krašto lovos, pradėjo jos plaukus tvarkydamas glostyti ir bučiuoti jos veidą. Paskui atsikėlęs sugrįžo pas mane. Ir tuomet tai jo moteris nežinojo, kas atsitiko per pusę valandos tarpe mūsų, kurioje jisai, man o gerbiamieji, atliko savo išpažintį prieš mane. Aš-gi tuomet išklausiau pirmos išpažinties.“

„Tasai jaunas žmogus pažinojo tą patį tikėjimą ką ir aš ir buvo mano pirmu metavotoju.“

Vagone darėsi kas kart šalčiau. Misijonierius apsisiautė geriau savo plonu plosčiumi. Milionierius jau trečią syk užsidedė užgesusį cigarą, o kiti tyliai sedėjo užsisvajoję.

„Mano klausykla buvo paprastas zolanėlis—pradėjo vėl misijonierius. Jisai klupodamas prie mano kelių apsakė man visą atsitikimą, kurio niekad nepamiršiu iki savo mirties.“

„Tas atsitikimas tankiai man primeina, kad gyvenime reikia abejoti ir iš mažų dalykų, nes iš jų išsiriša dideli, o kartais ir labai svarbūs bei pavojingi.“

Tasai žmogus pribuvęs į pietų šalį dar tik prieš metus, pastatė namelį prie sraunios upės, 10 mylių tolumo nuo mano grintiutės. Mylėjosi jiedu, kaip karveliai, ir buvo laimingi, kaip tie paukščiukai gyvenantieji miške šaly jų.

„Už keleto mėnesių tikėjosi, kad naujas gyvenimas peržengs jų slenkstį, o toji viltis jo jauną pačiutę permainė į aniuolą linksmybės ir meilės.“

„Artimiausiu jų kaimynu buvo žmogus, kuris gyveno keletą mylių nog jų. Netrukus abudu kaimynu susibičiuliavo, ir antrasis pradėjo tankiai pas juos atsilankyti. Ir tuomet prasidėjo sena apysaka. Įsimylėjo kaimynas į jo jauną gražią pačią. Na ir kaip pasirodė, kad tas kaim-

nas buvo žveris žmogaus kune.

„Dieną anksčiau prieš tą baisią naktį mano gyventojas išsirengė kelionėn 11 mylių atstumo, kad atlikt nekuriuos reikalus. Praslinkus kelioms valandžiu-kėms ir jam atsitolinus ateina į jo sodybą tas žveris žmogus, rasdamas tik pasilikusią jo vieną moterį. Nuėjęs apie kokią mylią nuo namų mūsų keliauninkas sustojo, kad užsidedgti savo pypkę.“

„Ir tik tēmykit gerbiamieji, kas tai per surėdymas Dievo. Kuomet norėjo atsukti pypkę kotelį, tas-gi sulužo. O girioje pypkė yra didelė draugė...Nors nuėjęs į miestelį, kurs buvo 10 mylių tolumo, galėjo nusipirkti kitą, bet vienok nutarė grįžti namo, kad pasiimti kitą pypkę. Grįžo sau ramiai norėdamas padaryti šposą savo pučiutei. Kuomet norėjo jau atidaryti duris savo namų, užgirdo vyrišką balsą ir moteries klišmą, o jas atidaręs pamatė baisy reginį, lyg žudynę. Jo pačią užpuolikas vyras glamonėjo suspaudęs stipriai savo rankomis, ji-gi grynėsi iš paskutinių savo spėkų norėdama ištrukti iš jo nagų. Palaidi ir sutaršyti jos plaukai plačiai dengė jos pečius o veidas buvo pilnas išgasties. Ir tuomet tai ištiko kova. Kova tarp abiejų buvo baisi, ir kuomet užsibaigė, tai užpuolikas gulėjo ant žemės visas kraujuose.“

Visi su užslėgta dvasia klausėsi pasakojimo misijonieriaus. Iškilmingą tylą tuomet pertraukė tik-ką pribuvusio lokomotyvo švilpimas.

„Nėtolumoje vyras iškasė duobę, baigė misijonierius, ir ten paguldė į sušalusią žemę užpuoliko lavoną, užkasė į amžinąjį miegą.“

„Pats-gi tuojaus pavakaryje pasiėmęs pačią išsirengė į kelionę, kurioje juos užtiko ta baisi audra. Jau paskutinį syk puolė į pusnis sniego norėdami paskutiniu juo širdies prispaudimu numirti, bet tuo tarpu pastačiau lempą ant lango rodydamas jiems kelią į mano grintiutę.“

Tai matote, jau galas mano pasakojimo to atsitikimo, tik galiu tiek dar dadėti prie to, kad per kelis metus matydavusiu jais ir kad jų buvusioji laimė vėl pas juos sugrįžo, o tuom dar didesnis prisirišimas juos palaimino, nes Dievas apdovanojo juos puikia dukrele. Paskiau jie išvažiavo į kitą kraštą, o aš ir-gi į kitą kraštą iškeliavau...“

Po valandėlės atsidarė vagono durys ir drauge su švilpiančiu vėju, su puolantį glėbius. Ant misijonieriaus veido atsimušė nepaprastas linksmumas ir laimė, o pribuvsis linksmas šypsojosi.

Po kiek laiko naujai pribuvusis paleido misijonierių iš savo glėbio pats atsigiręs į kitus taip prabilo.

„Atleiskite man, gerbiamieji, kad savo pribuvimu pertraukiau jūsų kalbą. Bet supraskite mane, kuomet jums pasakysiu, kad kun. misijonierius yra senu ir geru draugu, brangiausiu dėl manęs ant viso pasaulio, kurio jau nemačiau per daugel metų. Pas ji atbuvau pirmą savo išpažintį.“

Gegužės ekstaza.

Pavasario gražios dienos,
Žiba saulė ant dangaus;
Žydi miškas laukai, pievos,
Kiek ten kvapo malonaus!

Ah! išeitum rods ant lauko
Ir skandytnei jausmus.

Kur javai, kaip jura, plauko,
O paukšteliai gied himnus,

Vyturiukas čir-vir čiulba,
Gegužėlė gied ku-ku;

Lakšingėlė krumuos ulba—
Ah, pavasari smagu!

Alleliuja, rodos gieda
Issipraususi gamta,
Kuomet saulė gvildo žiedą—
Ah! Gegužės ekstaza!

V. Kareivis.

KORESPONDENCIJOS

Lorain, Ohio.

Čia yr apie desėtkas šeimynų lietuvių, kurie daugiausiai dirba laivų ir dūdų (paipų) dirbtuvėse. Uždirba gerai. Daugumas jau turi išgyvenę ir savus namus. Iš draugijų turi S.L.A. kuopą ir T.M.D. kuopą, kur beveik kiekvienas lietuvis priguli. Šiaip butų viskas gerai, tik tai bloga tas, jog nekurie lietuviai per daug girtuokliauja.

Svečias.

Hartford, Conn.

Šv. Traicės lietuvių bažnyčioje atsibuvo misijos, kurios tęsėsi per 10 dienų: prasiidėjo bal. 30 d., o užsibaigę gegužės 9 d. Misijonierius kudarė skelbė Dievo žodį. Užbaigta labai iškilingai su 40 valandų atlydais.

Žmonės kaip vietiniai, taip ir iš apilinkų labai skaitlingai rinkosi per tas visas dienas ir naudojosi misijų pamokslais, iš ko daugelis pasisėmė sau naudą sugrįždami ant teisingo kelio.

Nedėlio, geg. 14 d. šv. Elzbiotos Moterų Draugystė surengė pramogą. Buvo prakalbos, teatras ir kitokių pamarginimų. Kalbėjo p. Pranas Gudas iš So. Boston, Mass. Sulošta "Žydas Statinėje." Viskas puikiai nusišė.

Žirgvaikis.

Chicago. Ill.

Vargiai kurį nors miestą taip pamėgo lietuviai, kaip Chicago. Ir ko jie ten taip skverbiasi, tai nežinia. Teko man buti kituose mažesniuose miestuose, kur darbininkai butų patogiaus gyventi, nes ten 1) geriausias apmokama už darbą; 2) pigesnis yra pragyvenimas; 3) tyresnis oras ir 4) ne taip susikimšę žmonės. Bet nežinia kurios prižasties dėl mažesniuose miestuose darbininkai nesilaiko. Atvažiuoja darbininkų būrelis, žiūrėk, jau kiek pabuvę ir važiuoja tai į Chicago, tai į Clevelandą, tai į Bostoną, tai į Philadelphiją, tai į Pittsburghą arba kur kitur. Jei kuris dar ir norėtų užsilaikyti tokiuose miestuose, tai matydamas, jog liekasi vienu vienas važiuoja ir tas.

O tokiam mieste, kaip Chicago, darbininkai labai vargingai gyvena ir daug kenčia. Čia jie kaip silkės statynėj susispaudę ankštuose kambariuose, į kuriuos tyro oro mažai kada teįeina, gyvena, skursta. Kur tik švaresnės vietos, tai praščiokėliams nepriemamos; jas apima turtuoliai. Nueini kartais pasivaikščioti į tokį turtuolių distriktą, tai tik širdį susopa, nes tai ne tau, vargdieni žmogeli, naudotis tomis grožybėmis.

Geg. 6 d. šv. Petronėlės pašelpinė draugystė turėjo balių. Žinoma baliuoninkų netruko ir buvo prisirinkusi pilna svetainė. Ši draugijėlė turi netoli 300 narių ir gerai gyvuoja. Bet šiuo metu kartu nemandagiai pasielgė. Moterų Sanjunga turėjo šv. Jurgio bažnytinę svetainę parodą išdirbinių, o jos surengė balių. Taip nėra gerai. Rei-

kėjo duoti progą visoms moterims dalyvauti ne tik pačioms, bet ir kitas prie to raginti.

Geg. 7 d. Labdarybės Draugystė turėjo balių Dievo Apveizdos svetainėje. Žmonių buvo pilna svetainė. Pelno draugystė turės daug. Geg. 7 d. p. Just. Balsis apsidė. Jisai yra žymiausias Chicagų tenoras. Lin ketina jaunavedžiams ilgo ir laimingo pagyvenimo.

S. Dainorius.

Youngstown, O.

Šv. Juozapo Draugija parengė vakarą su prakalbomis, dainomis ir šokiais. Kalbėtojai nepribuvo tokiu budu suviliojo publika. Grafonas, kuris buvo leistas išlaimėjimui, teko J. Balsiui. Mergaitės sudainavo keletą gražių dainelių. Panelė Morta Stupinkevičiūtė sudainavo solo ir pasakė porą deklamacijų. Jinai turi labai puikų balsą. Taipgi dainavo solo ir poni Ona Sabaliauskienė. Bet truputį nusigandusi. Publikos buvo gražus pulkelis. Vakarą visiems patiko.

Kitą balių rengia S.L.R. K.A. 63 kuopa. Žadama kvieisti už kalbėtoją studentą, p. P. J. Purvį.

Vakaro Rengėjas.

Youngstown, O.

Aukos suringtos į Tautos Fondą.

J. Miečiulis \$10.00.

Po \$5.00: J.P. Sabaliauskas, ir J. Susmanas.

Po 2.00: K. Stupinkevičius, T. Seveika, J. Ružinskas, J. Šilingas, V. Barinkienė.

Po \$1.50c.: S. Druškauskas.

Po \$1.00: J. Tausulionis, P. Bukonis, J. Janulevičia, M. Lukoševičius, N. Skalikas, J. Sabaliauskas, J. Dekevičius, H. Grikauskas, P. Mikalauskas, J. Markauskas, V. Kastantanyčius, J. Jurkšaitis, M. Nemkus, O. Nevardauskiūtė, J. Danta, G. Rasevičiūtė ir P. Palšunas.

Po 50c. J. Širvinskas, J. Palulis, J. Andrulionas, P. Kuokštis, M. Danevičius, V. Bukana, J. Kapturauskas, V. Pojonis, A. Bukana, K. Balčius, S. Jušius, V. Slanka, J. Sličius, F. Darskevičienė.

Po 25c.: V. Zalis, A. Svedenis, S. Kastantanyčius, P. Pykutis ir J. Slickas.

Viso \$56.75.

Pinigai randasi pas vietinį išdininką J. Mičiulį, kurie trumpu laiku bus pasiųsti Tautos Fondo sekretoriui adv. A. Šleikiui.

Visiems aukavusiems tariame širdingiausia ačiu. Rinkėjai: M. Lukoševičius ir J.P. Sabaliauskas.

JUOKELIAI

TARP DRAUGŲ.

—Ar žinote ką? Ėsime tris, surengkime vakariene. Aš duosiu valgi.

—Gerai. Aš gerimą.

—O tu?

—O aš duodu žodį, kad valgysiu ir gersiu su apėtu.

KOMPLEMENTAS.

Ar ne tiesa, Kazimierai, jog mano rankos yra geros prie fortepiano.

—Taip, labai geros, bet tik šluostyti nuo piano dulkių.

NAMŲ GALVA.

Įeidamas į tulo ukininko namus klausia:

—Ar tai tamsta ėsate namų galva?

—Tai jau kaip ir aš, nes mano boba du mėnesius atgal mirė.

TARP ĮSIMYLĖJUSIŲ.

J i n a i. Tėvas man sakė, kad vyrą reikia imti šturmu—kaip ant karės.

J i s a i. Na, bet tėvas turi žinoti ir tai, kad kožna karė reikalauja pinigų.

KALĖDŲ DOVANA.

—O ką aš gausiu kaip kalėdų dovaną?

—Duodu tamstai tiesą pavogti nuo manęs vieną butuką, bet taip, kad nematytų mama.

NETIKI.

—Ar tamstėlė netiki, kad aš tave myliu?

—Tikiu.

—Ir, kad busi laiminga kaip tik už manęs ištėkėsi?

—Tam tai netikiu.

—Eik, jau eik.

KRISLAI

"Laisvė" pataria "Karđui" nueiti į Kriausaičio gramatikos kalvę ir tenais pašarpuoti savo smegenis (jeigu jų dar kiek yra Rd.) po a, b, c.

Laiškai ant Krasos.

Ant. Baszkevičius.
James Javaras,
G. R. Kertis,
Juozas Karnauski,
Ant. Melinis,
Czas, Treska.

REIKALAVIMAI.

Reikalauja leberių ir moldečių pagelbininkų. Geros algos. Proga dėl pagerinimo. Atsiųskite

ALUMINUM CASTING CO.
2042 E. 61st Str.
Tarp Euclid ir Carnegie Gatvių.

REIKALINGOS MOTERIS.

Reikalingos merginos dirbti skalbinių (laundry) mokačios darbą arba nemokančios.

EAGLE LAUNDRY,
E. 20 gbtvės ir Hamilton.

Pajieškojimai.

Pajieškau darbo. Moku lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Taipgi suprantu truputį ir lotyniškai.

Jeigu kam reiktų panašaus darbininko atsiųskite į "Santikos" redakciją.

ANT RANDOS.

Forniš-rumas. Švariai užlaimas. Randa pigi. Atsiųskite pas:

J. P. GARMUS,
1329 St. Clair Avenue N. E.

PARDAVIMUI.

Kadangi esu priverstas paleisti šį miestą dėl gyvenimo aplinkybių, todėl parsiduoda labai įdirbtas Valymo (Cleaning) pramonės ir taisymo drapanų biznesas. Kreipkitės ypataiškai.

W. H. CUNNINGHAM,
7025 Superior av. Cleveland, O.

SPALVUOTAS

Suvalkijos Žemlapis.

Sutaisė B. K. BALUTIS
Kartografas-Geometras.

Didumas 22 colių pločio per 28 colių ilgio. Kaina \$1.00.

Gaunamas

"Santikos" Redakcijoj,

2120 ST. CLAIR AV. CLEVELAND, OHIO

DRAUGYSTĖS, KURIOS TURI "SANTAİKA" UŽ ORGANĄ.

Valdyba Dr. D.L.K. Vytauto Gvardijos, po prie-globa šv. Petro. Cleveland, Ohio.
Pir. J. VERSIACKAS,
8123 Korman Ave.
Vice-pirm. F. SAUKEVIČIUS,
1115 E. 68th Str.
Nut. rašt. S. BINKIS,
8123 Wade Park Ave.
Iždo rašt. A. REMEIKA
8024 Sovinski Ave.
Iždin. M. SAUKEVIČIUS,
8815 Kelly Ave.

Vadas ir Komandierius
K. SAIMONAS, 1572 E. 36th Str.
Adjutantas J. KILKAUSKAS 3816 Kelly av.
Kapiton. J. SABALIAUSKAS, 8123 Wade Park av.
Liutnantas J. ŠUKYS, 8123 Wade Park av.
Oficerius J. MAČIULAITIS, 2003 Hamilton av.
Oficerius J. T. NEURA, 2202 Hamilton av.
Feltėb. M. ABUKAUSKAS, 2052 Hamilton av.
Draugystės susirinkimai atsibuna kiekvieno Signalistas
M. GRUODIS, 2011 Hamilton Ave.
Mėnesiniai susirinkimai atsibuna kiekvieną mėnesį, ketvirtą nedėdienį, 2 val. po pietų Knau svetainėje, 6131 St. Clair Ave.
Kareiviškos praktikos atsibuna kiekvieno mėnesio pirmo Utninko vakare, nuo 7:30 ant Knau svetainės 6131 St. Clair Ave.

Valdyba Lietuvos Suny Kareivių šv. Kazimiero Gvardijos Cleveland, Ohio.

Pirmin. J. MAKSIMAVIČIUS,
1542 E. 36th Str.
Vice-pirm. F. BARANAUSKAS,
1418 E. 27th Str.
Nutar. rašt. J. POVILONIS,
5915 Dibble Ave. N.E.
Fin. rašt. CIP. SELICKAS,
6202 Heisley Ave. S. E.
Iždin. J., MIŠKINIS,
1435 E. 65th Str.

KARIŠKA VYRIAUSYBĖ:
Kapiton. J. RAKAUSKAS, 7028 Superior Ave.
Oficeriai:

P. ŠARKAUSKAS, 1301 E. 55th Str.
J. MAKSIMAVIČIUS, 1542 E. 36th Str.
J. ŠUTRIS, 1088 E. 79th Str.
J. URBŠAITIS, 1448 E. 33rd Str.
J. GAIDELIS, 1402 Oregon Ave.
Signalistas,
J. ŠALČIUS, 1399 E. 41st Str.
Mušto praktikos atsibuna kiekvieno mėnesio trečiame Utninko, nuo 7:30 vakare. Jaites Svetainėje, 6004 St. Clair Avenue N. E.

Valdyba Draugystės šv. Kazimiero Karalaicio Norwood, Mass.

Pirmin. JURGIS VERSIACKAS,
1184 Wash Str.
Vice-pirm. STAN. VERSIACKAS,
19 Hartford Str.
Prot. sekr. ADOL. KAVOLIAUSKAS,
1167 Washington Str.
Fin. sekr. JON. KAVOLIAUSKAS,
13 Luis Ave.
Iždin. JUOZAS AKUNEVIČIA,
23 Dean Str.
Maršalka JONAS VILKIŠIS,
1162 Washington Str.

"Santikos" Agentai.

Pas kuriuos galima visados užsiskyti "Santika" ir užsimokėti prenumeratą.

HARTFORD CONN.

A. J. Pateckis, 234 Park Avenue.

BENTLEYVILLE, PA.

B. A. Matukonis, P. O. Box 268.

PITTSBURG, PA.

A. F. Rusiackas 1406 So. Main, St.

HOMESTEAD, PA.

M. Vaikšnora, 411 Ann St.,

NO DANA, MASS.

S. Gasiunas, Box 244

SHEMANDOAH, PA.

T. P. Križanauskas & Co. 102 East

Centre st.,

BROOKLYN, N. Y.

M. A. Milukas, 416 Hooper St.,

NORWOOD, MASS.

K. Vesula, 1160 Washington St.,

DYKEHEAD, SHOTTS. (Scotland)

"Ežys" 213 Station, Road,

NEW BRITAIN, CONN.

Vacl. Gilevičia, 20Star Street.

"DRAUGAS"

Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų DIENRAŠTIS

"DRAUGAS" duoda daug žinių iš karės lauko, pasakoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvinyje Lietuvoje, skelbia įdomiausius atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos kuogreičiausiai.

"DRAUGAS" remia, stiprina lietuvių katalikų draugijas, rupinasi jų reikalais.

"DRAUGAS" kelia tautišką supratimą, platina katalikišką lietuvišką kultūrą.

"DRAUGAS" rašomas aiškia ir visiems suprantama kalba.

"DRAUGAS" metams tekaštuoja tikrai \$3.00., pusei metų \$1.75. Chicagoje, siunčiant pačta \$4.50. Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais numeriais po 1c.

Užrubežyje "DRAUGAS" dienraštis metams \$6.00.

"SAVAITINIS DRAUGAS" Metams kaštuoja \$1.50.

Visokiais reikalais kreipiantis adresuokite:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th St. CHICAGO, ILL

Ar tu žinai, kad Grey savo nemiršrančią "Elegiją" rašė net per septynių mesų,

T. NEURA
BUČERNE IR GROSERNE

Daugumas mūsų lietuvių ikišioliai negalėjo pas mus atsilankyti dėl tolimo atėjimo. Bet dabar mes, norėdami kuogeriausiai patarnauti, pradėjom visokius ordėrius pristatyti į namus. Galite įduoti orderius per mūsų važiuotoją arba atsilankę į mūsų krautuvę. Mės visados stengsimės sanžiningai patarnauti mūsų kostomerius. Prekes darysime kuogeriausias, tavorą duosim kuogeriausiai. Brangūs broliai ir seseriai nepamirškite mūsų krautuvės. Atėikite ir pabandykite, o tasyk persitikrinsite, jog ką šneku yra gyva tiesa.

2202 HAMILTON AVE.

Cuy. Central 1781-L

THE ST. CLAIR AVE.
SAVINGS & LOAN CO.

ĮKORPORUOTA PER OHIO VALSTIJOS VALDŽIA.

Už padėtus pinigus mokame penktą nuosimtį nuo dienos padėjimo iki dienos atėmimo.

Taipgi taupymą galima pradėti nuo vieno dolerio (\$1.00) ir aukšty.

Viršminėta banka siunčia pinigus į visas dalis svieto. Parduda laivakortes ir money orderius.

Apsaugoja nuo ugnies namus ir namų rakandus. Atliekame rejeentališkus reikalus.

Perkame ir parduodame namus ir lotus.

Skoliname pinigus ant savasčių (property) ant lengvų išlygų.

BANKOS VALANDOS:

Nuo 8:00 rytė iki 9:00 vakare.

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.

2006 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio.

Prospect 953 Central 6488

Tinkamiausias lietuviams laikraštis yra
"DARBININKAS"

"Darbininkas" eina utarninkais ketvergais ir subatomis.

"Darbininkas" paduoda daug žinių iš darbo lauko, apie unijas, apie darbininkų judėjimą.

"Darbininkas" paduoda daug straipsnių, naudingų darbininkams pasiskaitymų, rašytų pačių darbininkų.

"Darbininkas" paduoda svarbiausius nuotikis visame pasaulyje, indomiausias žinias ir žingeidžiausius atsitikimus.

"Darbininkas" visuomet turi smagių, gražių eilių, dailių vaizdėlių ir apysakėlių.

"Darbininkas" visuomet turi visos to, kas darbininkui svarbu, naudinga, indomu ir suprantama.

"Darbininkas" nuolatai išleidinėja knygečių, kurios dailumu, gražumu, turiningumu, pigumu viršija visas išleistuves.

Skaitykite ir platykite "Darbininką" ir jo leidinius.

Prenumeratos kaina: tris kartus savaitėje metams \$3.00; pusmečiui \$1.50; vieną kartą savaitėje, užsiakant tik subatinus 8 pusl. numerius, metams \$1.50, pusmečiui 75c.

ADRESAS:

"DARBININKAS"
242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Štai kur gera proga pirkti

NAMUS

\$2,400—5 kambariai. Geras lotas. Arti E. 74th & Superior.

\$4,800—10 kambarių, 2 maudyklės, skalinis stogas, aukštas, sklepe pečius, elektrikos šviesa, geras lotas. E. 75th arti St. Clair.

\$4,800—12 kambarių, 2 maudyklės, sklepe pečius, lotas 40x100. Lexington av. arti E. 65th str.

\$3,200—3 šeimynoms, 12 kambarių, toiletai. E. 61st arti White av. rand \$32.00.

\$6,000—1-2 šeimynom, 1-4 šeimynom. Randa \$60.00. Lotas 40x170 E. 70th str. arti St. Clair.

Mc-Kenna Bros.

1365 E. 55th Str.

Julius Vitkauskas,

1437 E. 25th Str.

PARSIDUODA NAMAI.

\$3,800 už du namus 3 šeimynų su maudyklėmis ir kitais parankumais, tarp superior ir 78 gatvės.

\$3,300 dviem šeimynom, 11 kambarių. Ant 63 arti Superior. Įmokėti reikia tik \$300, o kitus kaip rando mis išsimokės.

\$3,800 dviem šeimynom, 10 kambarių ir visais parankumais. Netoli busenčios lietuviškos Bažnyčios.

\$2,600 šešių kambarių namas su visais parankumais ir ant lengvų išmokėjimų. Galima pirkti turint \$500 Randasi arti 158 str. ir St. Clair.

A. Rašimas,

2120 St. Clair Avenue.

"Santikos" office.

Geriausios Farmos.

Pirkite farmas pas mus, nes tai viena iš didžiausių, gražiausių lietuvių ūkių fermerių kolonijai. Ji yra ne tik didžiausia čia Amerikoje, bet didžiausia visame pasaulyje, kuri randasi labai puikioj vietoj Michigan valstijoje. Masson paviete, apilinkėje miesto Scottville ir kitų miestelių. Tų apilinkėjų mes esame tos lietuvių kolonijos uždeitojai ir jos gyventojai. Žemė yra puiki, derlidga. Jau dešimt metų, kaip mes čia kolonizuojam lietuvių. Jau apgyvendiname 379 lietuvių fermerius ir kas savaitė vis daugiau lietuvių fermerių farmų parduodame. Mes turime parduoti 20,000 akėrų neišdirbtos geros žemės parduoti nuo \$6 iki \$25 už akėrį. Parduodame visokio didumo plotais ir ant mažiausių įmokėjimų ir išmokėjimų. Ir turime 500 gatavų su būdinkais ir sodais farmų visokio didumo ir visokių prekių ir parduodame ant lengviausių išmokėjimų. Mes tas farmas turime užpirkę ir paėmę nuo anglų ir norime apkoloni. zuoti Amerikos lietuvių, kad jiems ne reiktų vargti po fabrikus. Pirkit pas mus farmas, kad ir mažai pinigų turėdami, išmokėsite tuoj iš jų pačių urodzajaus. Busite laimingi ir darysite puikiausia pragyvenimą. Yra šimtą kartų geriausi turėti pas mus farmą, negu mieste turėti biznį. Iš farmos turėsi daugiaus pelno ir linksmaus gyvenisi, negu iš biznio. Miestionkios moteris, jums bus tukstantį kartų linksmaus ir maloningiaus ant farmų gyventi pas mus, negu mieste. Moteris, bandykite apsigyventi ant mūsų farmų, o pamatysite, kaip bus jums linksma. Tur

VIETINĖS ŽINIOS

L.V.25 kuopa turės puių vakarą 21 d. gegužės ant Germana Worwaerts Turn svetainės. Bus lošta 6 aktų komedija su dainomis ir šokiais: "Grapas—bernas kaimiečio," dainos, eilutės ir skrajojanti krasa. Priegtam "Balalaikų Orchestra" pagros keturis šmotelius. Tai bene bus paskutinis tos rūšies vakaras šiuo sezonu. Šokiams gros C.L.T. Benas.

Nedėlioį geg.21 d. A.L. T. Sandaros 18 kuopa turės susirinkimą Žvaigždės svetainėje po num. 20451 Hamilton av.

Geg. 14 d. Ant. Durasevyčiaus namuose p-lė St. Ambrozevičiūtė paminėjimui savo vardadienio surengė pasilinksminimo vakarėlį, kur buvo gražiai pašokta ir pasilinksminata. Laikė vakarienės buvo atminti ir mūsų broliai Lietuvoje. Prašnekus p. A. Beržinskui ketletą žodžių į susirinkusius kad ar negalėtų sumesti nors po ketletą centų dėl nukentėjusių nuo karės. Visi mielai sutiko. Aukavo sekančiai:

Po \$1.00 S. Ambrozevičiūtė, J. Krisčiūnas, P. Čičanauskas, O. Durasevičienė, ir Z. Karnaukas, \$1.01. Po 50c. A. Ambrazaitienė, J. Guzevičia, A. Beržinskas, A. Samuolis, J. Kirstukas, K. Sulkauskas, K. Digris, P. Durasevičia, A. Durasevičia ir J. Kupčinskis.

Po 25c.: J. Zinevičia, A. Barnatavičienė, A. Čebatauskienė, M. Beržinskienė, Z. Zinevičia, J. Maikaika, Z. Čebatauskiūtė, A. Butrimavičia, J. Grigaliūnas F. Stasiulevičia, St. St., J. Z. ir K. Rosinskaitė.

Smulkių surinkta 25 c. Viso \$13 86 c.

Pinigai perduoti I. Sakalauskui, T. F. raštininkui, kuris perduos skyriaus išdinininkui.

A. Durasevičia.

Adomas Turska, 49 m. amžiaus, 2455 W. 5-to st., su batoj pašovė savo pačią Marijoną, 30 m. am., o paskui ir pats persišovė, akyveizdoje dviejų dukterų, Zopijos, 11 m. ir Stellos 5 m. Turska ir jo žmona miršta miesto ligonbutyje.

Šovimas atsitiko virtuvėje. Turska buvo girtas. Jisai varė vaikus ir pačią iš namų. Kuomet jo žmona pasipriešino ir šoko gelbėti kūdikius, nuo jo piktumo, Turska išsitraukė revolverį ir peršovė ją per burną.

Moteriškė šaukdama išbėgo ant kiemo. Sekantį momentą Turska persišovė sau galvą. Vaikučiai nubėgo į kaimynės namus. Blogos pasekmės girtuoklystės.

Juozas Veidok, 4444 Dose av., prašė policijos, kad ji surastų jo pačią, Apolioniją, 26 m., kuri prapuolė nuo trečiadienio. Veidok sakė, kad jo pati sakius jam, jog ji norėjo jį apleisti ir jau buvo bėpakuojanti savo daigtus.

"Aš užrakinau, ją miegamamjame kambaryje, kad ji neišbėgtų, o aš ėjau pašaukti policiją."

sakė Veidok. "Kada pagrižau, jau jos nėra. Ji išsoko per langą nuo antrojo gyvenimo."

Veidok sakė, jog ji išsi-nešė ir \$100.

Yra manoma sutverti bendrovę, kurios tikslas užsiimti bizniu. Tam tikslui šaukiamas susirinkimas penktadienio vakare, geg. 19 d. ant 7:30 kur bus svarstoma, kaip ir kokių būdu galima būtų tą viską įkūnyti ir kad iš to vietiniams lietuviams būtų didžiausia nauda. Susirinkimas atsibūs name kurio numeris yra 2209 St. Clair av. Lietuvos.

Geg. 13 d. šv. Jurgio bažnyčios Giedorių Draugystė buvo surengusi šeimynišką vakarėlį su trumpu programmu. Susirinkusis jaunimas linksmai žaidė pilnas gyvumo. Paskui buvo pakviesti prie vakarienės. Laikė vakarienės p. S. Kimutis, šv. Jurgio baž. vargonininkas, kelias žodžiais prakalbėjo į susirinkusius ragindamas neuilstančiai dirbti dėl šv. Jurgio parapijos. Antras prakalbėjo p. P. Muluolis nupiešdamas kokią svarbią rolę lošia šv. Jurgio Giedorių Draugystė, lietuvių tarpe. Trečias prabilo p. F. Baranauskas, pirm. tos draugijos, išreikšdamas širdingus linkėjimus ir ant galo užsiminė apie rinkimą aukų dėl nukentėjusių nuo karės, kam visi vienbalsiai pritarė. Aukavo sekančios ypatos.

Po \$1.00: S. Zaborskis, F. Baranauskas.

Po 50c.: J. Povilonis, S. Baranauskas, O. Mantvilutė, J. Marozitė, J. Šeštokas, J. Marozas, J. Čerkesas, J. Stravinskas, P. Kareckas, V. Burkauskas, V. Ignatavičiūtė, S. Pašaveckas, K. Urbšaitis, A. Slavinskiūtė, S. Kimutis ir M. Šimonis.

Po 25c. K. Černiūtė, O. Žvingiliūtė, J. Maksimavičius, P. Muluolis, A. Slavinskas ir V. Kareckitė.

Šv. Jurgio Giedorių Draugystė \$5.00.

Viso \$16. 50c.

Pinigai bus perduoti vietinio T. F. skyriaus išdinininkui.

J. V.

Nedėlioį, geg. 21. d. TMD. 47 kp. laikys savo susirinkimą M. Povylausko svetainėje, 2452 St. Clair av., tuoj po antrųjų mišių.

Latkovic, kuris gyvena 3155 E. 32 str. užprašė į savo vestuvės, kurios atsibuvo ant Popovičiaus svetainės, daug draugų. Ir taip Klepac ir jo šeši draugai užsisteliau automobilių ir važiavo ant Willoughby, o pargrįžtant Klepac tapo užmuštas ir kitu du draugu taip pavojingai susižeidė, kad nuvežta į Eddy Road ligonbutį. Automobiliui staiga besisukant ant Vine gatvės Klepac likosi išbloktas lauk ant žemės ir po valandos laiko mirė.

Nedėlios vakare susidūrė automobilius su dviračiu prie Stop 13, Akron, Bedford & Cleveland linijoj. Rezultatas buvo, jog Frank Kampas taip pavojingai susižeidė, jog manoma kad mirs. Jo brolis Mark taipgi

VIENATINĖ
Clevelando Lietuviška Namų ir Paskolos Draugystė-Banką
Įkorporuota per valdžią valstijos Ohio Vasario 2 d. 1909 metų.
PAMATINIS KAPITALAS (STOCK) \$250,000.00.
Parduodame šėras kainą \$100.00 ant lengvų išmokėjimų, po 25c. kas savaitę, kur atneša ne mažiau kaip 6 nuosimti. Taipgi priimame pinigų taupinimui (deposite). Už padėtus pinigus mokame 5 nuosimti. Skolname pinigų dėl pirkimo namų ir liūtų ant lengviausių išlygų; skoliname daugiaus, negu svetimtaučių bankos dvi trečdali sumos. Gerbiamieji viengončiai! Kreipkitės į šią prakliną istaigą, nusipirkite bent vieną šėrą, arba dekie pinigų taupinimui, o užtikriname, jog lengviausiai sučėdysite pinigus ir greičiausi tapsi savininku nejudinamos savasties, ir tuomi pastumėsi savo tautą keliu progresu. Clevelando Lietuvių Tautiškos Bankos ADMINISTRACIJA.
Ofiso valandos: Utarninkais, nuo 7:30 iki 10:30 vakare. Subatomis nuo 7:30 iki 9:30 vakare.
1934 St. Clair Ave. N. E. Cleveland, Ohio.

ORCHESTRA
DEL
VESTUVIŲ, BALIŲ IR ŠOKIŲ.
Mēs jau ne vieną sykį pastebėjome, jog dauguma reikalaujami muzikantų, nežinodavo kur kreiptis. Todėl šiūomi pranešame, kad mūsų orchestra yra prieinamiausia, nes sudaromė nuo 1 iki 5 muzikantų muziką ir už pigesnę kainą, negu kiti. Kreipkitės šiuo antrašu:
JONAS CHIPURNA
2023 HAMILTON AVENUE

GERIAUSIOS GYDUOLĖS
DE WOYNO'S
APTIEKOSE
1653 St. Clair Av. Prie E. 17 g.
6502 Fleet Ave., Cor. E. 65th (Tod)
Čia dirba lietuvių registruotas aptiekorius—A. ŽAGARAS.
5608 Fleet Ave., Cor. E. 57th.
Čia dirba lietuvių registruotas aptiekorius—J. SMAILIS.
4052 E. 71st, Cor. Harward
3878 E. 71st, Cor. Lansing
Lietuviams pas lietuvių aptiekorius galima gaut teisingus patarimus.

"SANTAİKOS"
SPAUSTUVĖ
ATLIEKA
VISOKIUS
SPAUDOS
DARBUS
MUSŲ SPAUSTUVĖ
Spuosina knygas, konstitucijas, plakatus, cirkuliorius, visokias kvietas, laiškas antralius, kupertus, tikietus, vizitines korteleis ir t.t. Atliekama gerai, greitai ir nebrangiai.
Siųsdami užsakymus adresuokite šitaip:
P. SZUKYS
2120 St. Clair Ave. N.E.
CLEVELAND, O.
TELEF. CUY. CENTRAL 1847-K

tapo baisiai aplamdytas, o trečiasai brolis, kurio vardo nesužinota, tapo subrėžytas.

Buvo sujudimas prie Bernardo Rosen duonkepyklos 2535 Woodlaid g-vės S. E., nedėlios ryte, kuomet straikierius nešė baltą vėliavą. Susirinko vyrų, moterų ir vaikų. Vėliavą numetė, o tas, kuris ją nešė gulėjo primuštas ant šalgygatvio.

Keturis vyrus kaltina už žmogžudystę, kurią jie papildė ant straikierio, Juozo Field, 38, kepėjo, 4102 Orange ave. S.E., kuris mirė kiek vėliaus Mielaširdystės ligonbutyje nuo sudaužymo galvos.

Gordon parke staiga pasuktas automobilis apvirto ir užmušė žymų biznierių Joną Žreinstein ir tris kitus sužeidė.

S. RUTKAUSKAS
seniausias
LIETUVIS KRIAUCIUS
Puikiausiai pasiuvu visokius vyriskus drabužius ant užsteliavimo. Teipgi valo, taiso ir prosija; viską atlieka pigiai, greitai ir gerai.
S. RUTKAUSKAS,
2153 St. Clair Ave. Cleveland, O.

L. Bednarski
parduoda
Namus ir Farmas
Išmairno visokias nejudinamas savastis. Kreipkitės laišku arba ypatingai.
L. BEDNARSKI,
2110 Prospect Avenue.

Jeį Trokšti Apšvietos
ir sveiko maisto savo protul, tai skaityk dvasiatinį eluistruotą jaunimo laikraštį
"VYTI"
"VYTIS" yra vienatinis ir pitmutinis jaunimo laikraštis Amerikoje.
"VYTJE" telpa geriausi raštai mūsų nauj rašytojų, literatų ir studentų.
"VYTJE" rasi žinutis iš Amerikos bei Lietuvos jaunomenės gyvenimo.
"VYTIS" leidžiamas tautiškoje-katalikiškoje dvasioje.
Metams "Vytis" kainuoja \$1.50, pusmečiui 75c. L. Vyčių organizacijos nariams "Vytis" siunčiamas už mėnesines mokesis.
Prisunak savo antrašą ir už 2c. krasos ženkleli, o vieną numerį pažiuėjimui prieinamame veltai. Visais reikalais kreipkitės šiuo antrašu:
"VYTIS"
731 W. 18th Str. Chicago, Ill.

F. DECKER,
Gelazies Krautuvė.
HARDWARE
Rioberinės ir smalinė stogu dengymui popieros. Įvairiausių rūšių maliavos, aliejaus, tarpetino, maliavojimui šepetų ir t. t. ir t. t.
Didelis rinkinis Pečių, visokių audynų, plačiausia rinkinis įvairių įvairiausių dailydėms įrankių ir t. t. ir t. t.
2155 St. Clair Ave.
CENTRAL 1785-W

DR. I. E. JASINSKI
607 ROSE BLDG.
VALANDOS:
Nuo 11 iki 12 val. vidurdienio, ir nuo 2 iki 3 val. po pietų. Nedėliomis ant pareikalvimų.
Antras Ofisas, 1374 E. 25-tos Gatvės.
VALANDOS:
Nuo 8:00 iki 9:30 val. ryto, nuo 12 iki 1:30 po pietų ir nuo 6 iki 7 val. vakaro.
Nedėliomis: nuo 8 iki 9 ryto ir nuo 6 iki 7 vak.
Main 3518-J Centr. 7649-K

KELETAS MANO PIGIŲ NAMŲ ir LOTŲ

E. 27 gatvė, arti Superior, 7 kambarių, 2 šeimynom, didelis lotas \$2,500.00
E. 33 gatvė, arti Superior, 7 kambarių, 2 šeimynom, didelis lotas \$2,750.00
E. 40 gatvė, arti Superior, didelis lotas, 2 namu, 2 maudyklės, pečius; 19 kambarių, randos \$52.00 \$5,100.00
Giddings Road, arti Superior, (prie naujos lietuviškos bažnyčios) 2 dvigubu namo, 20 kambarių, maudyklės, pečiai, elektrikos šviesa \$9,500.00
E. 70 gatvė, arti St. Clair, 6 kambarių namas, maudyklė, pečius \$3,100.00
Korman gatvė, arti E. 79 gatvės, 2 namu, 14 kambarių, 3 šeim. \$4,300.00

David Murphy
Notarijušas --- Ugnies Apdraudėjas.
7512 Donald Avenue.
(Prieš E. 76 gatvę.)
Persirašykite arba išsikirkite šį apgarsinimą. Imkie Superior arba St. Clair kara į persėsk ant 79 gatvės karo, kuris privės prie Donald ave. At-dara vakarais.

Kun. J. Halaburda sugrižo iš Akron, O., kur priėjo apie 60 žmonių vėlykinės išpažinties per abi dieni geg. 14 ir 15. Lietuviai Akronė paskendę girtybėj.

Jeigu tu pirksi pas Goldhamer's, tai žinokie, kad prekės ir kokybė yra gera.

Dabar yra laikas pirkti vasarines drapanas.

Ateikite ir pažiu-rėkite, kiek mės turime

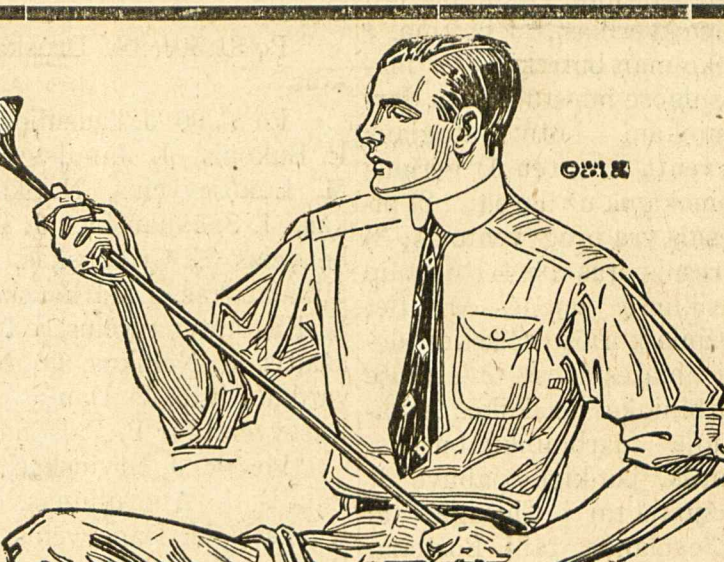
MARŠKINIŲ, VEISČIŲ, VIRŠUTINIŲ IR APATINIŲ IR ŠIAIP VISOKIŲ DRAPANŲ.

Bluizkos Be dryžių ir dryžuotos. Didžiasis rinkinys.

L. D. GOLDHAMER & CO.
2124 ST. CLAIR AVE.

MOKYKLOS ŠOKIŲ.
SEZONAS UŽSIBAIGS GEGUŽIO 31 D.
Tat, kurie dar norite mokytis, tai pasiskubinkite, nes iki Spalio mėn. šių metų nebus šokiai mokinama.
Lekeijos atsibuna kas sėredą ir subatą nuo 7:00 iki 11:00 vak.
Prof. J. F. KLIMAVIČIUS
2012 St. Clair Ave. Cleveland. O.
Cuy. Central 7622-R

Karė Su Vokietija

Tas Nesvarbu

Bet Svarbu, Kur Perki Drapanas.

Didžiausia vasarinių drapanų lietuviška krautuvė
Clevelande tai

Žitkevičiaus & Palonio Krautuvė

2012 St. Clair Ave. N. E. :: Cleveland, Ohio

V. DEBESIS

Taiso Namus ir Popieruoja Kambarius

Teipgi užlaiko ant pardavimo kambarių popieravimui popierių, maliavos, aliejaus, šepetų ir t. t. Apdraudžia nuo ugnės namus ir rakandus Prieš pačias Kalėdas atidarysiu krautuvė knygų, rašomų dalykų, aiskrimo ir saldumynų.

1396 E. 33 Str. ir Sonora Ave.
Cuy. Central 6201-K

Krajava Pirtis

Jeigu nori taip, kaip Lietuvoje puikiai išsivanti karštame gare su vanta, tai atsilankyk į mūsų PIRTĮ
Atdara kožna diena nuo 12:00 dienos iki 12:00 nakties. Subatoms per istisą nakti. Sėredos dėl moterų.
Galima susikalbėti lietuviškai, lenkiškai ir rusiškai. Taipgi statome bankas.

A. SOGOLOWITZ,
2547 E. 38 GATVĖ. Art Woodland.
Central 2595-W

Jonai, kur-gi tu taip skubiai bėgi?

W. WISZNIEWSKI

1024 KENILWORTH AVE. S. W.

Na tai ką gi ten veiksi. "Na, ar-gi tu Juozai dar nežinai, kad mano rytoj vestuvė, tai bėgu nusipirkt GERŲ CIGARŲ." O-o-o taip, ta ir aš kitokių nē nerukau. Tai labai geri cigarai.